

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

John Bull v skrbéh.

Nečuden militarizem in groznično oboroževanje, pretresajoče vso celino evropsko, dolgo ni preskočilo morske ožine, ki se v podobi rokava razteza mej našim kontinentom in kraljevino angleško. Srečna leža na otoku in zaupanje v svojega vojnega brodovja nepremagljivo silo, zazibala sta plavalase sinove Albijona v skrajno brezskrbnost, da so mirno preštevali svoje cekine in se k večjemu škodoželjno ozirali na narode na celini evropski, stokajoče pod bremenem, poprej nečudenimi.

A tudi Veliko Britanijo, desetletja živečo ob vojnej slavi, ki si jo je stekla v slavnih bitkah pri Trafalgaru, Abukiru, Waterloo in na drugih bojih, morala je naposled zadeti splošna osoda, tudi njena kramarska politika mora v poštev jemati sedanjí položaj in skrbeti za svojo varnost, za katero toliko časa ničesar storila ni.

Prejšnja brezskrbnost in pristno angleška flegmatičnost premenili sta se kar čez noč v hudo skrb, rekli bi skoro, v veliko bojazen. Skrbi in bojazni pa je tudi uzroka dovolj, kajti pokazalo se je, da sta vojska in toliko proslavljena mornarica v najslabšem stanju. Že pri bombardovanju Aleksandrije pokazali so se ozbiljni nedostatki in da je Arabi paša imel na razpolaganje večjih kanonov, ne vemo kako bi se bilo godilo orjaškim angleškim oklopnim.

Takrat čuli so se že glasovi, da treba reform, da je mornarica slaba, orožje pod kritiko, da treba kaj storiti za vojsko in za brodovje. A ti glasovi so v kratkem zopet potihnili, nastala je zopet prejšnja brezskrbnost, katero je prvi lani dramiti začel znani Charles Dilke s svojimi jedrnatimi članki v „Fortnightly Review“, dokazujoč, da Angleška nema niti kanonov, niti brodovja, niti vojakov dovolj, da se mora v Indiji umikati pred Rusijo, v Evropi pa jo nadvladuje Francija.

Za Dilkejem poprijela je besedo druga avtoriteta, lord Charles Beresford, ki je s pravil še druge žalostne in za ponosno Anglijo uprav sramotne stvari na dan. Dokazal je, da admiraliteta nema niti vojnega načrta niti premogovih zalog, da 1885. leta admiral Hotkins ni mogel v Baltijsko morje, ker je bilo vojno brodovje brez kanonov in da je mornarica sploh tako slaba, da bi ne mogla braniti angleških obalij.

Za Beresfordom oglašili so se Randolph Churchill in vojaški strokovnjaki Colomb, Bartelott in Havelock in v javni zbornici pripovedovali čudne stvari o vojaške uprave grozni zanemarjenosti. Skoro neverjetne stvari prišle so na dan. Čulo se je, da Angleška nema smodnika, da ima mala Švica več kanonov, nego Velika Britanija. Čulo se je dalje, kako Anglež nikdar ne more zatajevati kramarskega svojega duha. Ne dovolj, da svojim sovražnikom za dober denar prodajajo orožje in strelivo, se njih skrajna dobičkarija kaže celo pri zalaganju lastne vojske. Bajoneti bili so tako slabo narejeni, da so se v boji s Sudanci krivili, bili nerabljivi, seno bilo je gnilo, puške za nobeno rabo, kanoni so se pri drugem ali tretjem strelu razletavali, municija bila za lastne ljudi bolj nevarna, nego sovražniku. Pri vsem tem stoji pa jeden voj na Angleškem sedem in pol milijona funtov šterlingov, jeden voj na Nemškem pa samo pol drugi milijon tolarjev, kar je čisto naravno, kajti Nemci klepljejo svojo „Erbswurst“, dočim Anglež dan na dan povžije veliko in jako tečne hrane.

Vse rečene kritike še neso vzdramile kramarske flegme angleške. Še le tedaj, ko se je oglašil „jedini“ general Wolseley, še le tedaj zganil se je John Bull v vsej svojej usnjatej dolgočasnosti. Wolseley pravil je pa tudi take stvari, ki morajo posegetati še tako lesenega Angleža. Rekel je, da ni potrebnih vojašnic, da imajo baterije najslabše kanone, ki se sploh v kakej vojski nahajajo, nove puške repetirke ni še niti jeden polk dobil, zaloge in skladišča so popolnem nezadostne. V trdnjavah so še stari topovi, puške prostovoljcev so zastarele, isto tako municija, v Woolwichu nakupičena in puške in kanoni. Najboljše oklopnice nemajo pravih kanonov, dve jih tudi pred marcem 1889 dobili ne bosta. London je brez brambe, v topničarstvu pa smo tako silno zaostali, da bi Armstrong, Whitworth in Woolwich, vsi vkupe ne mogli izdelati toliko kanonov, kolikor jih treba za ladije in trdnjave. S kratka, Anglija je tako slabo oborožena in zavarovana, da takorekoč vabi sovražnika na pohod. 100.000 vojakov, pod varstvom mogočnega brodovja izkrcanih da obali angleški, moglo bi v štirih dneh osvojiti si London, kar bi bilo toliko, kakor Anglije popolni poraz.

Generala Wolseleya besede spravile so John

Bulla po konci. Začel se je bati za svoje nagromadene novce in strah ga obhaja, kaj potem, ko bi si kdo prisvojil London in bi angleškim čemerljem odnesel ves med, ki so ga nabirali cela stoletja. Ker angleški kramar dobro ve, da se s samim valtom nič ne opravi proti puškam ostragušam, repetirkam in novodobnim kanonom, moral se bode upogniti bojevitemu duhu časa. Skrbeti bode moral za varnost ožje svoje domovine, nič manj pa tudi za svoje mnogobrojne po vsem svetu raztresene kolonije in postaje. Gibraltar, Malta, Ciper, Sueški prekop, Aden, Kapska dežela, Indija z Birmo, obširna Avstralija, Kanada in druge manjše naselbine, vse so potrebne izdatnega varstva, povsod je braniti angleške koristi in narodno čast.

Horostasna je ta naloga, teško izvedljiva. Še bolj pereče pa je vprašanje, bode se li izvela o pravem času. Položaj je tako napet, da je vsaki trenutek nadejati se resne konflagracije, ko se bode tudi pri naših antipodih bil po morji in po kopnem ljut boj za evropske koristi. Takrat utegne tudi Anglija pokoriti se za svojo kramarsko sebičnost; obžaloval pa je zaradi njenega poraza ne bode nihče.

Nemškutarija na Koroškem in Štajerskem z nemškim šulvereinom vred!

Govor poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 3. maja 1888.

(Po stenografskem zapisniku).

Visoka zbornica! Člen 17. državnega osnovnega zakona veli: „pravica najvišjega vodstva pri vsem odgojevanji pripada državi.“ Ovo pravico izvršuje: naučno ministerstvo, deželni in okrajni šolski nadzorniki in naposled deželni, okrajni in krajni šolski sveti.

Drugi, a mnogo bolj sloviti, 19. člen pravi v 3. odstavku: „v deželah, kjer prebiva več narodov, treba javne šole tako urediti, da bode, ne da bi kdo prisiljen bil učiti se drugega deželskega jezika, vsak narod za izomiko potrebnih sredstev imel v svojem jeziku.“ S temi besedami priznava se vsakemu avstrijskemu narodu pravica vsaj do narodne ljudske šole ter se mu ta pravica zajamči po državnem osnovnem zakonu. Meni je narodna

LISTEK.

Pesmi.

Zložil Jos. Cimperman.

(Založila knjigotržnica J. Giontinijeva. 1888. Tiskala Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.)

„Nanizani so v knjigo listi,
Po listih pesmi raznih let:
Bodeče trnje, mehke cvet,
A raslo vse je v duši isti!“

S temi lepimi stihmi predstavlja nam svoje 190 str. obsežne pesniške proizvode g. Cimperman, vzbujajoč ž njimi naše najgloblje sočutje, naše srčne simpatije, kajti kakor Heine v svojo „Matratzengruft“, tako je Cimperman že leta in leta prikovan na svoj vozni stol in redki so dnevi, da pod jasnim nebom uživa sveži vzduh in gleda krasno pisano naravo, katere se pa niti tako veseliti ne more, kakor drugi ljudje katerih nobena telesna bol ne ovira.

Telesna bol pa Cimpermanu ni upognila duha, niti uničila veselja do petja. Pesem mu mora iz

tesnega nedrija, v pesmih daje duška svojemu dolgoletnemu trpljenju, v pesmih razkriva nam vsa svoja srčna čuvstva, blago svoje srce, katero baš v prelepih granesih nahaja svoje tešilo. Njemu je poezija potreba, kakor ujetemu tiču milozvočno petje, da v umetno zloženih, skrbno opiljenih stihih in v blagoglasnem jeziku izraža veselje in žalost, ki kakor plima in oseka bijeta ob ozke obali srca.

Juvenalove besede „Nemo dolorem fingit in hoc casu,“ katere je Cimperman „Strunarjevi prošnji“ na čelo postavil, doné nam nasproti, kakor bi bile ravno njemu namenjene. Njegova bol ni prisiljena, le preresnična je, zatorej predobro umejemo, zakaj pesnik prosi:

„Prepeval naj bi sivolás,
Potrt od teže lét:
Ne hóti Bog, okratí čas,
Da prej ostavim svét.“

zakaj trepeče pred dobo, ko bi peval v smeh, ko bi ljudij ne ganil starčev jok, ne mikal hripav glas, ko bi zastajal vroče krvi pretok, vsak up bil pokopan, ne, ne, te dobe ne htél bi doživeti, zato vsklikne:

„Ne, Oče, pošlji smrt!“

Cimpermanove pesmi so, kakor sam pravi, iz raznih lét, kakor so jim razni naslovi in vsebina. „Listi ljubezen“ opevajo visoko pesem, ki se nikdar ne bode izpela, ljubezni srečne in nevesele trenutke. Neveselih bilo je izvestno več, in tožbo čujemo, da ljubezen ne bode zopet oživela, da

„Adamu iz raja
Ni steze nazaj
Le jeden pozdravi
Življenja nas maj!“

in kakor Preširnov „Mornar“ tako je tudi on občutil ženskega lica nestalnost in nezvestobo:

„Sani so po cesti zdričale
In njega in njo odpeljale
Tja v cerkev pred božji oltar,
Da združita se za vsekdar.“

Pri meni mimó so hiteli
In svatje vriskali in peli,
A jaz sem otiral solzé,
Svedokinje bede skrivné.

Zvestoba, dekliška zvestoba,
Nikdar te ne zabim do groba:
Če óna storila je to,
Kateri verjame še kdo?z

šola tista, kjer materinščina velja kot jedini poučni jezik v vseh predmetih, in se drugi deželski jeziki uči le kot neobligaten predmet.

S tem zlagajo se besede 19. člena, katere se nabajajo v njegovem pravem odstavku: „vsak narod ima nedotakljivo pravico varovati in gojiti svojo narodnost in jezik.“ Te besede so modro premišljene. Narodnost obseza več nego samo narodni jezik; ona obseza vse znanje in znotranje življenje narodo, njegovo plemo ali rod, njegove kulturne posebnosti, kakor se ta pojavljajo na svetlo z ozirom na vero, socijalni red, na pravost, pismenost, umetelnosti in znanosti, na običaje ali navade. Vse to izraža se naposled najlepše in najbolj nežno v narodnem jeziku, v materinščini. V tej živi narod. Kjer popuščajo materinščino, ondi narodnost — umira. (Posl. Gregu: tako je!) In tukaj nahaja se najtehtnejši vzrok, zakaj sleharni narod avstrijski zahteva materinščino kot jedini poučni jezik v ljudskih šolah. S takšnim zahtevanjem zlagajo se vsi odličnejši pedagogi in učniki vseh omikanih narodov, zlasti nemški. Ti na primer pravijo: „v otroku treba misli vzbujati v materinščini, in vsled tega moramo gojiti najprve materinščino. Res da časih zelo nadarjeni otroci premagajo precej vse težkoče pri učenju tujega jezika. Toda vselej zaostane nekoliko jako nepovoljnih posledic: otrok meša tuje besede mej besede svojega maternega jezika, nima prave ljubezni ne do starišev, ne do domovine, ne do materinščine. Čestokrat mu zmanjka najpotrebnejših izrazov, ves značaj omahuje. Le materinščina utisne človeku pravi narodni značaj v dušo. (Poslanec dr. Vi tezič: jako resnično!). Zatorej nemški stariši naj ne pripuščajo, da bi njihovi otroci učili se katerega tujega jezika, dokler neso v svoji nemški materinščini dovolj trdni.“ Tako pravijo nemški pedagogi. Ob priliki, ko je v Berlinu l. 1886. zboroval veliki kolonijalni shod, izrekel je profesor Knoll sledeče pomenljive besede: „otroku ne smejo drugega jezika urinjavati, dokler se njegovo duševno življenje z materinščino ni tako tesno spojilo, da se zanaprej vse njegovo mišljenje v besedah izvršuje zkozi celo življenje samo v materinščini.“

Vsled tega mislim, da smem tako izraziti se: jedino pravo in resnično lje tukaj to, kar člen 19. državnih osnovnih zakonov vsakemu avstrijskemu narodu priznava in jamči, namreč narodna šola, v kateri velja materinščina kot jedini poučni jezik. Kako obnašajo se temu nasproti c. kr. avstrijske šolske oblasti. Moram reči, da izrekom ovih pedagogov in ukrepom osnovnih državnih zakonov popolnem pritrjujejo, jih tudi jako vestno izvršujejo, kedar se gre za nemške otroke za nemško šole. Toda žali Bog treba mi pristaviti, da jih šolski uradi precej pozabijo, čestokrat zelo zatajijo, kedar velja za slovanske otroke in slovanske šole. Slednje godi se zlasti v deželah, kjer več narodnosti živi; na Šlezkem, Moravskem, Štajerskem, Koroškem, nekaj časa tudi na Kranjskem, naposled na Goriškem, Tržaškem in v Istriji. Tukaj obnašajo se c. kr. šolski uradi, kakor da bi jim glavni nalog bil hitreje ko mogoče postaviti nemški most od Krnova na Šlezkem do Trsta ob Jadranskem morji. Kakor kafa zgine jim zdajci člen 19. državnih zakonov, na § 6. ljudsko-šolskega zakona pozabijo, pedagogov najveljavnejših načela zavržejo, samo da

A dasi ga tlači telesna bol, dasi je okusil nesrečne ljubezni trpkost, vendar ne plaka obupno, marveč dviguje se v svojih pesmih kakor škranček pod sinje nebo in zopet veselo gostoli v prelepih pesmih „Pod kostanjem“, „Usehlo cvetje“ je že elegičnega duha, kajti

„Izvôri so veselja vsi izcrpni
Samó studenec sléharne bridkosti
Nikdar nam v žilah svojih ne presihá,“

zatorej:

„Miruj, srcé in zberi vse kreposti,
Da mož do poslédnjega žijem vzdihá;“

Dasí bolestim njegovim „zlahka ni primere“, dasi nema upa, se rešiti, vendar v 16. sonetu pogumno zakliče:

„A hujše náme še trpljenje pridi,
Značaj si moški vem jaz ohraniti
In pôtlej dan poslédnji méni vzdí.“

Kaker „Usehlo cvetje“ tako so tudi „Kristali“ v samih blagolasnih sonetih zloženih. Pesniška ta oblika pesniku izredno ugaja, sonetje njegovi so jako uglajeni, glede tehnike dovršeni. Posebno prijala nam je sonetna kitica „Simonu Gregorčiču“, ker je tako pristno popisan obeh pesnikov sestane in ču-

morejo Slovane nemčiti. V dokaz povedanemu hčem opisati šolske razmere na Koroškem in Štajerskem, kolikor so namreč s c. kr. šolskim nadzorstvom z zvezi.

Slovenci štajerski in koroški imeli smo od časa Marije Terezije in cesarja Jožefa naprej le nemške šole. Tudi katekizem bil je nemšk. To je trajalo blizu 100 let in še le sedaj so izprevideli, kako brezkoristne so takšne šole ter so za ministrovanja Bachovega dovoliti blagodušnemu slovenskemu domoljubu, knezoškofu Slomšku, v ljudskih šolah na Koroškem in Štajerskem uvesti slovenščino kot poučni jezik. Tako je zgodilo se, da so Slovenci ob času, ko je obveljal 19. člen državnega osnovnega zakona od 21. decembra 1867., posedali slovenske ljudske šole, katero posest jim je ta zakon sedaj zajamčil.

Ta dogodek je prisilil nemčevalce misliti na druga pota in nova sredstva. Zbirljivi v tem poslu nikakor neso bili. Najprve poslužijo se § 6. šolskega zakona od 14. maja 1869., kateri veli: „o poučnem jeziku in o poučevanju v drugem deželskem jeziku razsoja deželni šolski svet zaslišavši tiste, kateri šolo vzdržujejo, t. j. krajni šolski svet. No, in sedaj planejo nemškutarji nad slovenskega kmeta čer ga obdelavajo in mu blebetajo, kako strašno potrebna je nemščina za njega in za njegove otroke, da jim naposled veruje. Kmalu sklenejo v posameznih krajnih šolskih svetih prositi šolske oblasti, naj skrbijo, da se bode v ljudskih šolah učilo „več nemški“. (Čujte, čujte, na desnici!) Prošnje so takoj uslišane, to pa tako, da sedaj slovenski kmetje, kjer se že zavedajo svoje narodnosti, vse močno obžalujejo. V svojej preveliki zaupnosti mislili so, da bode slovenščina še zanaprej v šoli ostala kot poučni jezik, ker se to samo po sebi razumeva in zdrava pamet zahteva. Toda tukaj so se hudo zmotili. Šolske oblasti so iz domnevnega učnega predmeta (nemščine) kar meni nič tebi nič — napravile poučni jezik. Na ta način izgubili smo več kakor 100 slovenskih šol. (Čujte, čujte, na desni.) Najprve so slovenščino izpodrinóli iz vižjih razredov, jo potisnili v nižje, nekaj časa je še trpelo v prvem polletju prvega šolskega leta, a naposled so jo popolnem zapodili iz šole. (Dalje prih.)

Govor državnega poslanca gospoda Karola Kluna

v 223. državnozborni seji dne 1. maja 1888.
(Konec.)

Drugokrat razsodil je deželni šolski svet, da stariši želé nemške šole, da torej deželni šolski svet ne more proti volji onih, ki vzdržujejo šolo, premijati jezikovnih uredeb. Če pa drugi stariši, ki plačujejo za šolo jednake ali še večje davke, ne želé nemške marveč — slovensko šolo, se prezirajo njihove prošnje ter se deželno šolsko oblastvo sklicuje na to, da se je izrekel proti temu krajni šolski svet. Tako se sučejo koroška šolska oblastva v vednem krogu; pred stariši sklicujejo se na občine, pred temi pa na krajne šolske svete, ti na stariše, tako da prošnje ubogih ljudij nikoli uslišane neso. In če se konečno strinjajo stariši, občine in krajni šolski svet. (Poslanec dr. Steinwender: Kje je to bilo? — Klici na desnici: Pustite ga govoriti!) in vsi skupaj (Poslanec dr. Steinwender: Kje je to bilo? — Klici na desnici: Boste že slišali!) zahte-

tila, ki jih je vsled tega sestanka gojil Cimperman sam. Spodobilo bi se, da bi se obširno bavili z ostalimi oddelki Cimpermanovih pesnij, saj imajo „Ivéri“, „Gazele“, „Distihi“ in ostale pesmi, mej njimi osobito „Moška čast“ še mnogo lepega v sebi. A prostor skromnega lista je takemu podjetju pretesen, in povedati ne moremo vsega, kakor bi radi in kakor naš Cimperman zaslučuje. Zatorej naj blagovoljni čitatelj sam vzame Cimpermanove pesmi v roko ter je pridno prelistuje. Poleg fine, elegantne oblike našel bode v njih mnogo pravcati kristalov, zdravo, jedrnato liriko, ki se jako blagodejno razlikuje od neke vrste pesniških epigonov, katerih pesmi se samih solz kar cedó, kakor namočena goba.

Cimperman je našemu narodu jako priljubljen pesnik, zatorej bodo pesmi njegove našle glasen odmev mej rojaki, zatorej bode izvestno izpolnila se želja njegova:

„In kar srcé je pelo kdaj,
Ko čil završim tek,
Če vredno, vnukov rod poznaj,
Iz véka zvéni v vek!“

vajo slovensko šolo, tudi to ne pomaga in če gré dobro, je naravnost odbita prošnja, ali se pričnó preiskava, ki se končá s disciplinarnim preiskavanjem ali z ukorom. (Poslanec grof Lažansky: Pravo turško gospodarstvo! — Poslanec dr. Steinwender: Kje je to bilo? — Klici na levi: Dejanja!) Goli uradni dokazi. (Klici na levi: Dejanja! Na dan ž njimi! — Poslanec dr. vitez Tonkli: Mir! Mari je to omika? — Poslanec dr. Steinwender: Pomirite se, gospod dr. Tonkli! — Posl. dr. Russ: Tonkli nas bo učil omike! On sega največkrat v besedo. — Poslanec dr. vitez Tonkli: Nikoli neso segali v besedo! — Poslanec Salášek: Molčali smo, ko je govoril Dumreicher!)

Jako označilen za oblastvo gledé slovenskega pouka je nastopen dogodek. Podružnica sv. Cirila in Metoda v Bistrici, ki ima namen pospeševati in podpirati slovenske ljudske šole, hotela je zborovati na Vratih dné 22. m. m. Dnevni red je bil jako nedolžen, vendar je prepovedal shod okrajni glavar v Beljaku, in sicer z izgovorom, da se je bati radi razburjenosti nemškega prebivalstva izgredov. Vender ni bil nihče drugi razburjen, kakor okrajni glavar sam, ki si je hotel s prepovedjo potolažiti razburjenost. (Poslanec grof Lažansky: Lep gospod to!)

Iz mojih besed morete torej spoznati, koliko vrednosti imajo trditve gospoda poslanca Celovške trgovinske zbornice, ki je rekel včeraj, da posameznim narodnostim dajejo vse brez izjeme s polnimi rokami. Iskali smo, a ničesar našli, kar bi nam bili dali. Gospod poslanec skliceval se je na Bosno in dal sijajno spričevalo tamošnji upravi. To je že gospod poslanec mesta Prage skrčil na pravo mero, vendar trditi si upam, da bi bili mi srečni (Tako je! na desnici!), ko bi bile pri nas take razmere, kakor so v Bosni, in ko bi vlada toliko skrbela, za nas, kakor skrbi skupno ministerstvo za Bosno. (Prav res! na desnici.)

Tam se ustanovljajo šole, gradé ceste in železnice in váruje verski čut prebivalstva (Klici na levi: To vse se storí na deželne troške!), in jezikovna ravnopravnost je upeljana v večji meri, kakor pri nas.

Umevno je, góspoda moja, da so razmere, katere sem opisal, vzbudile veliko nevoljo mej slovenskim prebivalstvom, in da je nevolja še večja, ker so vse ostale pritožbe na višja oblastva brez odgovora. Navel sem nekaj slučajev. Opomnim še, da so se že pred letom pritožili proti nemški šoli občina Bilčovas in trije krajni šolski sveti v Rožni dolini, a še sedaj neso odgovora dobili. (Čujte! Čujte! na desnici.) Tako se dotični prosilci ne morejo pritožiti na kompetentna sodišča in zahtevati svoje pravice pri upravnem sodišči, oziroma državnem sodišči.

Te nevolje, góspoda moja, ne bodo potolažile lepe besede, katere je govoril Nj. ekselencija v budgetnem odseku in danes tukaj (Tako je! na desnici.), ker smo že večkrat slišali take lepe besede, ne da bi se uslišale terjatve slovenskega prebivalstva in uresničile resolucije. Ta nevolja je vedno večja, in zato je umevno, ako vsprejmemo besede, katere govoril je danes gospod naučni minister z nekakim dvomom, da z odločilnim nezapanjem (Dobro! Dobro! na desnici. — Klici na desnici: Mi vsi!) in da neso zadovoljni s tako garancijo, temveč da ji še-le tedaj priznamo vrednost, ako nam jo dá zanesljivejši prok, kakor je gospod naučni minister. (Živahna pohvala in ploskanje na desnici. — Govorniku častitajo.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 18. maja.

Jutri se bode v državnem zboru končala budgetna debata. Po Binkoštih bode pa zbornica rešila še zakon o obdačenju spirita, pogodba z Lloydom in zakon o daljnem sistovanju porotnih sodišč za anarhistične zločine.

V Budimpešti se že delajo priprave za zborovanje delegacij, ki se snideta dne 5. junija in bodeta zborovali skoro ves mesec. V delegacijah bode grof Kalnoky nam zopet pojasnil vnajni položaj.

Češki deželni šolski svet je bil izvolil odbor petih članov, kateri je imel pretresaviti vprašanje ob urejenju pouka češčine na nemških srednjih šolah. Podlaga tem posvetovanjem so bile izjave gimnazijskih profesorjev, ki so bili vprašani za svoje mnenje. Odbor je sklenil predlagati, da se češčina poučuje za učence vsakega razreda posebe, ali pa dveh razredov vkupe. Da se pa dobé dobre učne knjige, naj se razpišejo nagrade.

Vnanje države.

Srbski učni minister poslal je vsem ravnateljem srednjih in ljudskih šol okolišnic, v katerej opozarja učitelje, da naj strogo izpolnujejo svoj poklic ter se ne mešajo v politične agitacije. Politične agitacije šoli škodujejo, zato bode vlada gledala, da se učitelji ne bodo z njimi pečali. Učiteljem, ki gledajo le na šolo, pa obeta minister, da se bode oziral nanje.

Srbska vlada je odstavila več županov in prefektov blizu **bolgarske** meje, kateri so podpirali bolgarske begune, da bi lažje napravili nemire v svoji domovini. Vsa sela v okrajih Niš, Pirot in Vranja so preiskali, če se kje zbirajo bolgarski beguni in roparji. Krističeva vlada hoče z vso energijo odganjati od meje vse miru in redu nevarne elemente.

Bolgarska vlada ni odstavila metropolita Klementa, temveč mu je le Trnovsko mestno predstojništvo prepovedalo v mestnih cerkvah opravljati službo božjo, ker se je bavil s politikom, kar je po cerkvenih pravilih ostro prepovedano pravoslavnemu duhovenstvu. Tako se poroča od bolgarske vladne strani, a najbrž je mestno starejšinstvo ravnalo po navodih vlade. Na ta način hoče vlada uničiti moža, ne da bi z bolgarskim eksarhom kaj prišla navskriž.

Predvčeraj je na Berolinski borzi bila razširjena vest, da je Rusija od francosko-holandskega konzorcija dobila veliko posojilo. Kurs rublju se je vsled tega hitro povišal.

V Makedoniji je vse mirno, le semtertja se prikaže kaka roparska četa. Na skrivnem se pa še vedno močno agituje mej kristijanskim prebivalstvom. **Turčija** je zaradi tega storila raznovrstne naredbe. Diplomacija obrača veliko pozornost na Makedonijo. Angleška vlada je tja poslala še jednega novega konzula, Shipleya. Poslaniki v Carigradu skušajo vedno dobiti točna poročila o dogodkih v Makedoniji. Turčija ima dovolj vojske, da bi zatrla vsak ustanek, a se boji prelivati krv, dobro vedoč, da bi to dalo povod evropskim državam, da bi se jele umešavati v njene notranje zadeve. Tem težje je zanjo, ker ni izvela reform, katere določuje Berolinska pogodba. Generalnemu guvernerju dala je ukaz, da naj se kolikor moč izogiblje krvavih konfliktov.

Francosko vojno in pomorsko ministerstvo bodeta zahtevala 30 milijonov frankov za utrdbo morskih obrežij. — Ker se je večina lige patrijotov izrekla za Boulangerja, je več njenih članov izstopilo in osnovalo novo ligo „Union patriotique“. Pri prvem zboru je bilo zastopanih 34 podružnih odborov po svojih zastopnikih. Sklenila in vsprejela so se pravila. Prvi člen pravi, da se je liga ustanovila, da bode delala na to, da se spremeni Frankobrodski mir ter Alzacija in Lorena zopet vrneta Francozom, in se domači izdelki varujejo tuje konkurence. Delala bode z besedo in dejanjem. Vsa politična in verska vprašanja se izključena. 7 član pa določuje, da se razpusti, kadar Francozi zopet dobe Alzacijo in Loreno. Člani te zveze morejo biti samo republikanci, dočim more biti član lige patrijotov vsak Francoz bodi katere stranke koli.

V **Srednje Aziji** se pripravljajo važni dogodki, ki bodo morda uplivali na evropsko politiko. Poročila, ki so dosedaj došla ravnim listom so še jako nejasna, a toliko je gotovo, da ob afganskej meji nekaj ni v redu. Rusi so pomnožili posadke ob meji, da bodo varovali svoje koristi, ko bi v Heratu buknil ustanek. Afgani so zahtevali davek od Salorov, ki pasejo svoje čede mej ruskim in afganskem ozemljem. Zaradi tega se je mej Salori in Afganci unel boj, ter so bili na obeh straneh že štirje mrtri. Ruski polkovnik Alihanov je prišel mirit z vojniki, a je bil boj že končan, ko je prišel na bojišče. Angleški vladni krogi že preudarjajo, da bi angleška vojska zasela Kabul, ko bi v Afganistanu nastali kaki neredi.

Dopisi.

Z Dunaja 15. maja. [Izv. dop.] Kar obstoji slovenski klub, ni ga bilo še tako prijaznega večera, nego je bil zadnji klubov večer. Ali ne samo prijazen, bil je tudi v mnogem obziru jako interesanten. K obema tema lastnostima pripomoglo mu je pa v vrsti izvrstno berilo, izborno in naudušeno popevanje slovenskih pesnij in konečno še prav prijateljski razgovor o berilu in o družih stvarih. Obiskovalci kluba ne čutijo se samo rojakov, ampak oni so si prijatelji; in večer, ki ga prebiješ mej takovimi prijatelji, ostal ti bode gotovo vedno v lepem spominu. Kakor sem že omenil, bilo je zadnje berilo g. Premerna jako interesantno, ne le po vsebini sploh, ampak tudi zato, ker obdeluje nekoliko naše slovenske razmere, zato si štejemo v dolžnost, natančneje seznaniti z njim tudi bralce „Slovenskega Naroda“. — „Ime je nekaj, — tako začena gosp. Premern — „brez cesarja bi nikdo izmed nas rad ne bil. Čim več imen ima človek, tem več stopinjo zavzima v socialnem življenju. Imena se pa dele: 1. v lastna in 2. v zaznamovalna. Namen govornikov je govoriti samo o prvih, in te deli zopet

v prava osobna, v neprava osobna in v imena dežel, narodov, mest i. t. d. — Najnavadnije mej pravimi osobnimi imeni je krstno ime. Navadno je to ime kacega svetnika, le nekaterim romanskim narodom ni zadosti jeden sam svetnik, dajó otrokom najedenkrat kar vse svetnike (Toussaint = tutti santi). Ni pa vse jedno, katero ime dá se komu, kakor pričá ona šaljiva dogodbica o očetu, ki se je posvetoval z botri, katero ime naj bi dobil njega sin. Ker se neso mogli zjediniti, reče jim stari: Naj pa bo, dajte mu moje ime, bom pa jaz brez njega. — Marsikdo bi pač rad pozneje prenehal svoje krstno ime, kajti ni vse jedno, ako se kdo nazivlje Vladimir ali Tomaž, Ivan ali Ožbolt, pač so pa vsi slovenski fantje radi Janezi. Ni tudi vse jedno, ako je tvoja ljubica Ivanka ali Špela, Nežica ali Urša; vender je pa vse jedno, ako je Micika ali Marička. — Verski liberalci dajó otrokom navadno ime kacega heroja. Sliši se Agenor, Ahil, Hektor, Hanibal i. t. d. Nekov Lah hotel je celo svojo hčer „Italija“ krstiti, čemur je pa vender oporekal duhoven. — V Avstriji imamo navadno le jedno krstno ime, razen Predarlskega, drugod jih imamo pa po več. — Židi imajo mesto krstnega imena le predime, vender si je radi preustrojajo v kristijanske, n. pr. Itzig v Ignac i. t. d. — V sv. pismu čitamo: Abraham je rodil Izaka, Izak Jakoba i. t. d. S tem zaznamovana je bila osoba popolnem. Ko se je pa pomnožilo človeštvo, začeli so prvemu dodajati še druge ime. Tako nastali so priimki, najdemo jih že pri Rimljanih. — Kako nastala so n. pr. ta imena pri Slovencih? Kmetič naselil se je ob potoku, imenovali so ga Potočnika, drugi na trati, ta bil je Tratnik, tretji je bil vedno dobre volje, zvali so ga Vesela, četrti bil je uboga para, rekli so mu, da je Hudiček i. t. d. Gospod govornik navaja potem še mnogo imen tujih narodov. — Tudi grških imen nahaja se še dan danes mnogo, židje imajo navadno nemška imena, redko kedaj slovanska. Kakor znano, morali so si jih izbrati še le pod cesarjem Jožefom II. Čim lepše si je izbral kateri izmed njih, tem več moral je plačati. Pri Rusih, Hrvatih in Srbih nahaja se dostikrat še tretje ime, ime očetovo, n. pr. Fedor Choroškin Nikolajevič, Božo Petrovič Markov i. t. d. — Dalje govori še obširno o takozvanem predikatu, ki ga dobi kdo vsled svoje povzdige v plemski stan in o psevdonimu. — Potem prehaja k nepravim osobnim imenom. To so pridevki in nadevki. Prvi povišujejo navadno slavo onega, komur so bili dani, n. pr. Scipio Africanus, Ivan Silni i. t. d.; ali nadevki neso človeku ravno v radost, kajti so navadno zbadljivi. — Ali kaj radi pačijo se priimki, tako n. pr. se je Ambrožič prelevil v Amproschitz, Tomazič v Tomaschütz, Lešnik v Löschnigg, Sršen v Sebrschön i. t. d. Ravno tako spačila so se dostikrat imena trgov in mest, n. pr. Gorica v Görz, Cerkevce v Dalmaciji v Zerquize, Račje selo v Rappelgeschiess. — Govornik konča z željo, da bi vsaj odslej vsak Slovenec pisal svoje ime prav slovenski.

Iz Ribnice na Dolenjskem 16. maja. [Izv. dop.] Štejem si v dolžnost, na kratko opisati veselico, ki so jo preteklo nedeljo priredili naši vrli diletantje, pevkinje in pevci. Po dolgem presledku imeli smo zopet slovensko predstavo, igrala se je veseloigra „Eno uro doktor.“ Predstavljal se je prav dobro in vzlasti so glavne osebe svoje uloge jako srečno pogodile, za kar jim je hvaležno občinstvo izkazalo obilo pohvale. Ker je njihov trud imel dober uspeh, bi pač močno želeli, da bi nas še mnogokrat razveselili s slovenskimi predstavami. — Poleg igre pa nas je posebao razveselil naš mešani zbor, ženski tercet in „Loden-Quartett.“ Pelo se je izvrstno, zlasti je zbor „Nazaj v planijski raj!“ poslušalce kar očaral. Prišlo je tudi mnogo tukajšnje inteligencije in iz sosednih krajev. Prosta zabava in ples trajala sta pozno v noč. Veselica bode vsem, udeležencem v prijetnem spominu.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je krajnemu šolskemu svetu v Št. Vidu pri Planini (nad Sevnico) za razširjenje šole 100 gld.

— (V državnem zboru) je pri obravnavi o budgetu poljedelskega ministerstva Poklukar govoril ter povalno omenil, da poljedelski minister grof Falkenhayn se resno trudi, pomagati kmetškemu gospodarstvu. Tudi za rudarstvo skrbi ministerstvo ter izreka govornik posebno zahvalo za vse, kar se je storilo v prid Idrije in tamošnjih prebivalcev in delavcev. Potem razpravlja gospodarske razmere na Kranjskem. Koristna je naprava potovnega učitelja, katerega predavanja ljudstvo jako zanimajo. Vlada naj bi pripomogla, da bi se ceste zasajale s sadnim drevjem. Za povzdigo živinoreje bi dobro služile osrednje postaje, ki bi oddajale plemensko živino kmetovalcem. Gledé Krasa naj se izvrše sklepi, storjeni za njegovo pogozdovanje. Dobro bi bilo na Krasu mesto sedanjih vodnjakov in napajališč napraviti globoke šterne, k čemur naj ministerstvo pripomaga z doneski. Uravnava Save in Krke naj se pospešuje. Istotako naj vlada zdatno podpira osušenje Ljubljanskega močvirja. Končno se govornik zahvaljuje še posebno za preiskave podzemeljskih jam in vodotokov na Notranjskem in za dela, s kojimi se je pričelo uravnati hudournike ter želi, da bi se v ta namen dovolile za Kranjsko še večje vsote iz poboljševalnega zaklada.

— (Československý spolek.) Večini bralcev slovenskih časopisov je gotovo znano, da se je osnovalo koncem lanskega leta v Pragi omejeno društvo, tako rekoč v spomin na lanski češki izlet v slovenske pokrajine in z namenom, da seznanja ter približuje češki življ slovenskemu. Pred kratkim brali smo v čeških listih, da je odbor omejenega društva sklenil podpirati gmotno nekatera slovenska literarna in druga društva ter seznanjati svoje društvenike z njihovimi letnimi duševnimi pojavi. Podpredsednik društvu, znani prijatelj Slovencev in vrli zagovornik češko-slovenske ideje, gospod J. Lego, naznanil je ravnokar naši „Matici Slovenski“, katerej je poverjenik in častni član, da ji pristopi društvu kot ustanovni član. Živ dokaz bratske vzajemnosti, ki se nam v zadnjem času vedno pogosteje kaže dejanski. Slava!

— (Umrl) je pri sv. Barbari pri Vurbergu slavni zdravnik gosp. Franc Ksav. Ferk, 14. t. m. 80. let star. Naj počiva v miru! Blag mu spomin!

— (Konfiskacije brez konca in kraja.) Nič novega ni za nas, če nam dojdeta „Agramer Tagblatt“ in „Obzor“ vsak teden parkrat z deviško belimi prostori, kaj čisto novega pa je, da je državno pravdnštvo Zagrebško preteklo sredo hkratu zaplenilo uradne „Narodne Novine“ in poluradno „Agramer Zeitung“. Vladni pristaši bili so torej ta dan brez prave duševne hrane in ni jim preostajalo drugzega, nego čitati opozicijske liste. Žalostno, zares žalostno!

— (Duhovske spremembe v Lavančinski škofiji.) Premeščeni so gg. kaplani: Ivan Wolf od sv. Štefana pri Žusenu k sv. Jurji na južni železnici; Ivan Pavlič z Bizeljskega v Loko; Gašpar Kačičnik od sv. Barbare v Halozah v Kozje; Fran Simonič iz Negove k sv. Barbari v Halozah; Fran Klepač iz Kozjega na Bizeljsko.

— (V Mengši) osepnice hudo razsajajo. Zbolelo je doslej že 70 osob in šola se je že v drugič zaprla.

— („Koroške bukvice“) izdaja, kakor znano, g. Filip Haderlap, ali kakor se sedaj piše: „Filipij Haderlap, pisatelj v Celouci.“ Dobili smo včeraj 7. in 8. snopič in marsikaj nam v njih ugaja, le tisto nesrečno spakovanje s pravopisom ne in mislimo, da ni nikogar, ki bi odobral pisavo: Ko pryde za šoewo čas, — Ga skoezi duri pehaio, — Terpynci ga guad in mraz, — Le maewo jeisti mu dajeo. Zatorej bi pač bilo le umestno, ko bi „Koroške bukuce“ opustile novotarijo, ki nema niti smotra, niti bodočnosti.

— (Akademično društvo „Slovenija“) na Dunaji ima 24. t. m. ob 7 1/2. uri zvečer svojo tretjo redno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Šaljivo čitanje društvenika gosp. stud. iur. Fr. Milčinskega: „Bilo je za časa . . .“ in „Slovstveno kritičen dodatek“. 4. Slučajnosti. — Lokal: I., Kohlmarkt, Knausova restavracija. Slovanski gostje dobro došli!

— (Iz Gradca.) Pri ponovljeni volitvi upravnega odbora I. hrvatskega akademičnega društva „Hrvatska“ izvoljeni so bili: Predsednikom drd. med. Evgen Breberin, podpredsednikom stud. med. Ljuboslav Dobrilla, tajnikom stud. med. Julij Rogina, blagajnikom stud. iur. Stevo Budisavljevič Priedorski, knjižničarjem stud. med. Petar Borčić, revizorjema stud. iur. Sime Kurelič in stud. med. Ivan Šulentič.

— (Nos odgriznil) je 30 letni Fr. Neff, trgovski pomočnik v Gradci, svoji prejšnji ljubici, služkinji Mariji Verbič iz Ljubljane, ki ga je odslovila. Odgriznil jej je jedno stran nosu, da so jo teško ranjeno odpeljali v bolnico. Neff, katerega so deli pod ključ, je v zaporu obžaloval, da ni vsega nosu odgriznil.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Kotor 17. maja. („Pol. Correspondenz“). Iz črnogorske ječe Grmožur na otoku v Skadrskem jezeru ubežalo je dne 8. maja 21 kaznjencev in pobegnilo v albanske gore. Prejšnji dan izginilo je iz okolice Barske 8 hercegovskih ubežnikov, katera je vlada na državne stroške redila že 8 let. Mej ubežniki sta tudi četovodji Stojan Kovačević in Miljutin Ilić. Sumi se, da sta oba dogodka v zvezi in da se zopet nameravajo sestavljati čete v Hercegovini. („Glas Crnogorca“ javlja, da je bil takoj odposlan jeden batalijon lovit ubežnike. Uredn.)

Berolin 17. maja. „Politische Nachrichten“ napovedujejo nove enerģične naredbe, da se nemška tržišča ne bode preplavila z ruskim žitom, katerega se je zadnje dni upeljalo 348 vagonov.

Aleksandrija 17. maja. Abesinci so derviše pri vasi Moglau popolnem potokli.

Dunaj 18. maja. Zdravstveni zakon za Kranjsko dobil Najvišjo sankcijo.

Berolin 18. maja. Stanje cesarjevo trajno jako povoljno, moči se množe, izmetavanje manjše.

London 18. maja. V dolnji zbornici je pri posvetovanji troškovega budgeta Ferguson ponavlja zagotavljanje, da ni vlada prevzela nobene, zbornici neznane zaveze niti obljubila kako gmotno akcijo. Sicer pa bi ne bilo modro, ko bi vlada obljubila, da se nikakor ne bode umešavala v svetovne dogodke, ker ima Anglija povsod svoje interese braniti.

Trajni zdravilni uspeh. Vsakeršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno zaamko in podpisom. 4 (31-7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji (331-114)
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

15. maja:
 Pri **Stonu:** Siegfried iz Frankobroda. — Gomperz iz Budimpešte. — Wiesner iz Soteske. — Grašič iz Pičana. — Prašnikar iz Kamnika.
 Pri **Maliči:** Franke iz Brna. — Horak, Just z Dunaja. — Volčič iz Loža. — Buchbinder iz Prage.
 Pri **bavarskem dvornu:** Wukovec z Dunaja.

Umrlji so v Ljubljani:

17. maja: Fran Šafec, kolar, 62 let, Rimska cesta št. 3, za bramorico.
 18. maja: Jožefa Mirt, šivilja, 32 let, Karlovska cesta št. 15, za plućnico.

Meteoroloģično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. maja	7. zjutraj	737.7 mm.	15.0° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.4 mm.	24.0° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	738.3 mm.	15.4° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 18.1°, za 4.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 18. maja t. l.
 (Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	gld. 78.65	—	gld. 78.60
Srebrna renta	80.40	—	80.40
Zlata renta	109.50	—	109.40
5% marcna renta	93.25	—	93.20
Akcije narodne banke	871.—	—	870.—
Kreditne akcije	278.—	—	277.40
London	126.80	—	126.80
Srebro	—	—	—
Napol.	10.04 1/2	—	10.04 1/2
C. kr. cekini	5.95	—	5.95
Nemške marke	62.15	—	62.17 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	167	60
Ogerska zlata renta 4%	97	—	10
Ogerska papirna renta 5%	85	—	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—	30
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	—	70
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—	20
Kreditne srečke	100 gld.	178	20
Rudolfove srečke	10	—	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	225	—	25

Zahvala.

Za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu gospoda

MAKSA SORRE-ta,

posestnika v Dolenjem Logateci,

za ganljivo petje na grobu in lepe darovane vence, izreka vsem dolžno iskreno zahvalo

(351)

zalujoča rodbina.

Kranjski

firnež iz lanenega olja

prodaja po ceni

ADOLF HAUPTMANN,

Ljubljana,

(345-4)

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov.

Pomoč

se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri padci, živčnih boleznih, nesnih bolečinah, plućnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabosti, protinu, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulja odpravi se v dveh urah z glavo vred, za kar se jamči. Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim in skušenim sredstvom Obširna poročila pošljejo naj se z naslovom: (346-1) „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpnenih udih, skazenem želodeci, pomankanju slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna skatljaja samo 21 kr., jeden zavoj s 6 skatljajami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (606-20)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Največja prihranjenja v gospodinjstvu.

V prodajalnicah kolonialnega blaga in delikates ter droguerijah

Najvišja odlikovanja in zlate kolajne.

Daje najedenkrat, ne da bi se kaj pridejalo, izvrstno mesno juho.

se dobiva **Bouillon-Extract**

Ko dišava za jed nepresegljivo zaradi dobre ukusa in nizke cene.

Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und Trüffel-Würze.

Fine moke za juho iz sočivja.

Napravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega nadzorstva in švicarske oblenokoristne družbe.

● Osrednja zaloga: **Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.** ●

Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig & Weber. — V Zagorji: R. E. Michelic, Ivan Müller, Rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik. (902-26)

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

500000
 mark

kot največji dobitek v najsrečnejem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

- 1 prem. a mark 300000
- 1 dobit. a mark 200000
- 1 dobit. a mark 100000
- 1 dobit. a mark 90000
- 1 dobit. a mark 80000
- 1 dobit. a mark 70000
- 2 dobit. a mark 60000
- 1 dobit. a mark 55000
- 1 dobit. a mark 50000
- 1 dobit. a mark 40000
- 1 dobit. a mark 30000
- 7 dobit. a mark 15000
- 1 dobit. a mark 12000
- 26 dobit. a mark 10000
- 56 dobit. a mark 5000
- 106 dobit. a mark 3000
- 257 dobit. a mark 2000
- 2 dobit. a mark 1500
- 515 dobit. a mark 1000
- 839 dobit. a mark 500
- 30020 dobit. a mark 145
- 15960 dobit. a mark 200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Najnovjša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **95.500 srečk**, od katerih se izžreba **47.800 srečk**. Za žrebanje določeni skupni kapital znasa

9,160.290 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 47.800 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 55.000, v tretjem na 60.000, v četrtem na 70.000, v petem na 80.000, v šestem na 90.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Podpisana trgovska hiša uljudno vabi k udeležitvi te velike denarne loterije.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovnih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštneemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

- 1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
- 1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
- 1 četrtina originalne srečke av. v. gld. —.90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanji dobi vsak udeleženec uradno, z utisenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošiljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

30. majem 1888

nam doposlati.

(284-10)

VALENTIN & CO.,

Bankgeschäft,

HAMBURG.